

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI.410.016.03.2021

Pani
Magdalena Salwerowicz
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Świętokrzyska 22
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/062 – Zapewnienie opiekunom osób niesamodzielnych wsparcia wychowawczego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (dalej: MOPS, Ośrodek), ul. Świętokrzyska 22, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Salwerowicz, Dyrektor od 11 maja 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnym. 2. Realizowanie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnym. 3. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnym.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do 8 grudnia 2019 r. Kontrolą mogą być objęte również dokumenty wytworzone wcześniej, jeśli są niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
Kontrolerzy	1. Roman Wilk, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LKI/124/2021 z 26 października 2021 r. 2. Tadeusz Mikołajewicz, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr LKI/138/2021 z 29 listopada 2021 r.

(akta kontroli str.1-2b)

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą MOPS co do zasady prawidłowo realizował zadania w ramach programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa”³ (dalej: Program). Rozpoznanie potrzeb w zakresie Programu w gminie Ostrowiec Świętokrzyski było rzetelne. Ośrodek szeroko informował o możliwości uzyskania wsparcia w ramach Programu. Informacje były dostępne w internecie oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie MOPS, przekazywali je również pracownicy Ośrodka w trakcie wizyt u podopiecznych.

W sposób prawidłowy przeprowadzone zostały postępowania przetargowe na wyłonienie wykonawców Programu, od 2020 r., zgodnie z zaleceniami Programu stosowano klauzule społeczne. Przestrzegano założenia, aby osoby zatrudnione przy Programie posiadały odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie. MOPS na bieżąco sprawował kontrolę nad realizacją zadania przez wykonawców.

Ośrodek objął wsparciem osoby wskazane jako grupa docelowa w Programie. Prawidłowo kwalifikowano osoby do objęcia opieką wytchnieniową. Wsparciem objęto wszystkie osoby, które terminowo złożyły prawidłowe wnioski, a w przypadku rezygnacji osób uprawnionych dokonywano dodatkowych naborów. Mimo obowiązku wynikającego z art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁴, w latach 2020-2021 nie wydawano decyzji administracyjnych o przyznaniu świadczeń w ramach Programu, co związane było z brakiem stosownych postanowień w tej edycji Programu. Zaniechanie wydawania decyzji administracyjnych ograniczało prawo wnioskodawców do odwołania się.

Faktyczne udzielanie wsparcia rozpoczynane było niezwłocznie po podpisaniu umowy z Wojewodą Świętokrzyskim oraz rzetelnie dokumentowane.

Otrzymane na realizację Programu środki zostały wykorzystane zgodnie z zawartymi umowami, a następnie prawidłowo rozliczone. W latach 2019-2021 wydatkowano odpowiednio 92,0%, 81,5% oraz 73,4%⁵ przyznanych środków. W wymaganym terminie przekazywano Wojewodzie Świętokrzyskiemu roczne sprawozdania z realizacji Programu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych

Opis stanu faktycznego

1. W sprawie rozpoznawania potrzeb w zakresie opieki wytchnieniowej Dyrektor MOPS wyjaśniła: *W celu dokonania rozeznania potrzeb w zakresie opieki wytchnieniowej zostały wykorzystane następujące działania MOPS:*

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Program, uruchomiony na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, ze zm.), skierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm.

⁵ Do 2 grudnia.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- systematyczne analizy działań podejmowanych w ramach monitoringu programów realizowanych w Gminie na rzecz osób potrzebujących – coroczne sprawozdania z Programu Wspierania Osób Starszych przez MOPS w Ostrowcu Świętokrzyskim na lata 2016-2020, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski na lata 2014-2021,
- przeprowadzanie diagnoz społecznych do programów na kolejne lata,
- analizy zasobów pomocy społecznej w każdym roku i formułowanie wniosków na lata przyszłe,
- coroczne analizy sprawozdań Działu Pomocy Usługowej obejmujące liczbę środowisk objętych pomocą w formie usług opiekuńczych w latach 2018-2020,
- analizy liczebności przeprowadzonych wywiadów przez pracowników Działu Pomocy Usługowej na przyznanie usług opiekuńczych w latach 2017-2020, raport z systemu Pomost,
- analizy liczby wniosków zarejestrowanych o przyznanie opieki wytchnieniowej na podstawie lat 2019-2020,
- analizy liczby osób ze stopniem niepełnosprawności, które skorzystały z usług opiekuńczych.

W przypadku członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, weryfikacja dokonywana była przez pracowników socjalnych głównie w terenie, podczas przeprowadzania wywiadów środowiskowych oraz w ramach prowadzonej pracy socjalnej, wizyt kontrolnych, rozeznania w środowisku, monitorowania rodzin (...).

(akta kontroli str. 45)

Dyrektor MOPS wyjaśniła ponadto: W 2019 r. wielkości osób i godzin wynikały głównie z analizy liczby osób niepełnosprawnych, które skorzystały z usług opiekuńczych w 2018 r. – 148 osób (pomocą usługową objęto 93 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności) oraz zrealizowanych godzin usług (44267). Wzięta była również pod uwagę analiza liczebności przeprowadzonych wywiadów przez pracowników Działu Pomocy Usługowej (czyli zajmujących się usługami opiekuńczymi) na przyznanie usług opiekuńczych (takich wywiadów w 2018 r. było 760, w 2019 r. – 619, w 2020 – 494). W 2020 oraz 2021 r. również braliśmy pod uwagę ww. analizy:

- 2020 r. wielkości osób i godzin wynikały z analizy liczby osób niepełnosprawnych, które skorzystały z usług opiekuńczych w 2019 r. – 127 osób (pomocą usługową objęto 92 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności) oraz zrealizowanych godzin usług (38709,5).
- 2021 r. wielkości osób i godzin wynikały z analizy liczby osób, które skorzystały z usług opiekuńczych w 2020 r. – 103 osoby (pomocą usługową objęto 112 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności) oraz zrealizowanych godzin usług (24084).

Składając wniosek do Programu w roku 2020 i 2021, opieraliśmy się również na analizie liczby złożonych przez beneficjentów wniosków o przyznanie opieki wytchnieniowej w 2019 roku, a potem 2020.

(akta kontroli str. 740-742)

MOPS prowadził działania informujące i promujące Program. Przed każdą edycją Programu na tablicy ogłoszeń w siedzibie MOPS umieszczane było ogłoszenie „Zaproszenie do składania zgłoszeń do udziału w Programie „Opieka wytchnieniowa”. W ogłoszeniu podawane były informacje dotyczące form świadczenia usług opieki wytchnieniowej, do kogo jest adresowany Program. W dalszej kolejności podane zostały kryteria, jakie będą brane pod uwagę przy przyznawaniu usługi.

(akta kontroli str. 46-52)

Informacje o Programie w przypadku każdej edycji zamieszczane były na stronie internetowej MOPS⁷.

(akta kontroli str. 53-62)

Informacja o realizacji Programu została przekazana pismem z marca 2021 r. do Starostwa Powiatowego w Ostrowcu Świętokrzyskim.

(akta kontroli str. 63-64)

MOPS w celu oszacowania ceny jednej godziny wynagrodzenia za usługę opieki wytchnieniowej zwracał się do dwóch potencjalnych wykonawców o podanie orientacyjnej kwoty, co dokumentowano notatką służbową.

(akta kontroli str. 65-79)

W 2019 r. zaplanowano dotację na realizację opieki wytchnieniowej w wysokości 290,3 tys. zł, wykonanie wyniosło 268,0 tys. zł, zwrócona została kwota 22,3 tys. zł.

W 2020 r. wysokość dotacji na realizację opieki wytchnieniowej zaplanowano na 303,0 tys. zł. Wykonanie wyniosło 247,1 tys. zł, zwrócona została kwota 55,9 tys. zł.

W 2021 r. wysokość dotacji na realizację opieki wytchnieniowej zaplanowano na 572,4 tys. zł. Nie przewidziano środków z wkładu własnego⁸.

W latach 2019-2021 zaplanowano świadczenie odpowiednio 9,6 tys., 12 tys. oraz 14,4 tys. godzin opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli str. 80)

2. Gmina Ostrowiec Świętokrzyski 30 kwietnia 2019 r. złożyła w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego (dalej: ŚUW) wniosek o przystąpienie do Programu – edycja 2019. Zaplanowano udzielenie wsparcia 32 osobom, która to liczba (przy niezmienionej kwocie dotacji) została następnie na wniosek MOPS zwiększona do 42 (we wrześniu) oraz do 45 (w grudniu).

(akta kontroli str. 81-100)

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski złożyła 27 marca 2020 r. wniosek o środki finansowe w ramach Programu – edycja 2020 r. W sierpniu liczba osób, którym będą świadczone usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego została na wniosek MOPS zwiększona z 50 do 60. We wrześniu 2020 r. dyrektor MOPS zwróciła się do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW o wyrażenie zgody na zmianę wniosku poprzez zmniejszenie liczby dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności z 10 do ośmiorga oraz wykorzystanie niezrealizowanych z tego tytułu godzin poprzez zwiększenie liczby osób dorosłych z 50 do 58. Tym samym liczba godzin przeznaczonych dla dzieci miała wynosić 1731, a dla dorosłych 10 260. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW wyraziła zgodę na dokonanie wnioskowanej zmiany.

(akta kontroli str. 101-124)

Gmina Ostrowiec Świętokrzyski pismem z 22 grudnia 2020 r. złożyła wniosek do Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2021 r.

Pismem z 9 czerwca 2021 r. gmina Ostrowiec Świętokrzyski zwróciła się do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW z informacją, że na realizację Programu MOPS otrzymał wsparcie w kwocie 550 tys. zł i po przeprowadzeniu postępowań przetargowych zakontraktowano kwotę 398,8 tys. zł. Pozostała zatem niewykorzystana kwota 151,2 tys. zł. Ponadto, nie wszystkie osoby korzystające z Programu zadeklarowały chęć skorzystania z maksymalnego limitu godzin, tj. 240, co daje możliwość wykorzystania pozostałych godzin na rzecz innych osób

⁷ <https://mposostrowiec.pl/opieka-wytchnieniowa/>

⁸ W ramach realizacji zadania gmina mogła otrzymać wsparcie w wysokości 80% poniesionych wydatków w latach 2019 i 2020 oraz 100% w 2021 r.

niepełnosprawnych. W związku z powyższym, gmina zwróciła się z prośbą o zmianę wniosku w zakresie zwiększenia liczby osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności w ramach otrzymanych środków. Pismem z 15 czerwca 2021 r. dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW wyraziła zgodę na dokonanie wnioskowanej zmiany.

Pismem z 21 września 2021 r. gmina Ostrowiec Świętokrzyski zwróciła się do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW o wyrażenie zgody na:

- 1) zwiększenie liczby osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, z uwagi na niewykorzystanie przyznanych godzin u zakwalifikowanych osób, m.in. z powodu zgonu;
- 2) zmniejszenie liczby dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności i przesunięcie wnioskowanych godzin na rzecz osób dorosłych (*z ośmiu na siedem*);
- 3) przesunięcie środków finansowych (w wysokości 11,2 tys. zł) wnioskowanych przez gminę na opiekę wytchnieniową w ramach pobytu całodobowego na rzecz usługi opieki wytchnieniowej – pobyt dzienny, z uwagi na brak wniosków na tę formę pomocy;
- 4) rozszerzenie liczby osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z uwagi na fakt, iż po dokonaniu drugiego postępowania przetargowego na usługę opieki wytchnieniowej – pobyt dzienny pozostała zakontraktowana niewykorzystana wcześniej kwota 18,9 tys. zł.

Pismem z 24 września 2021 r. dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia ŚUW wyraziła zgodę na dokonanie wnioskowanej zmiany.

(akta kontroli str. 125-168)

Oświadczenia o przyjęciu środków finansowych przyznanych w ramach Programu zostały złożone: na 2019 r. 6 czerwca 2019 r. na kwotę 232,7 tys. zł, na 2020 r. 2 czerwca 2020 r. na kwotę 242,4 tys. zł i na 2021 r. 4 marca 2021 r. na kwotę 572,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 169-187)

Pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim (dalej także Wojewoda) a gminą Ostrowiec Świętokrzyski w dniu 14 czerwca 2019 r. zawarta została umowa, której przedmiotem była realizacja Programu – edycja 2019. Ustalono, że termin realizacji Programu trwać będzie od dnia podpisania umowy, do 31 grudnia 2019 r. Całkowity koszt realizacji zadań ustalono na kwotę 288 tys. zł, z czego Wojewoda miał przekazać gminie kwotę 230,4 tys. zł. Wkład własny gminy miał wynieść 57,6 tys. zł. Środki miały być przekazane przez Wojewodę na wydodrębiony rachunek bankowy gminy.

(akta kontroli str. 188-195)

W dniu 14 lipca 2020 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim i gminą Ostrowiec Świętokrzyski zawarta została umowa, której przedmiotem była realizacja Programu – edycja 2020. Na mocy zawartej umowy Wojewoda miał przekazać gminie kwotę 240 tys. zł na realizację zadania oraz 2,4 tys. zł na koszty związane z obsługą Programu⁹. Środki miały być przekazane na wydodrębiony rachunek.

(akta kontroli str. 196-205)

Umowa pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim i gminą Ostrowiec Świętokrzyski zawarta 13 maja 2021 r. dotyczyła realizacji Programu – edycja 2021. Kwota na realizację Programu została ustalona na 561,2 tys. zł, a na koszty związane z obsługą Programu 11,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 206-215)

⁹ Na wkład własny przeznaczono 60 tys. zł.

W 2019, 2020 oraz 2021 r. MOPS realizował usługę opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Jak wyjaśniła dyrektor MOPS, gmina w 2021 r. złożyła wniosek na środki finansowe opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego, jednakże tej formy wsparcia nie realizuje z uwagi na brak zainteresowania. *Zapotrzebowaliśmy na ten rok środki, biorąc pod uwagę doświadczenia z 2020 r., kiedy to w dobie pandemii, takie potrzeby wśród mieszkańców obserwowaliśmy – osoby opiekujące się osobami zależnymi chorowały na Covid, były umieszczane w szpitalach.*

(akta kontroli str. 216)

Realizację usług opieki wytchnieniowej, w każdym roku rozpoczynano niezwłocznie po zawarciu umowy z Wojewodą Świętokrzyskim.

(akta kontroli str. 216-228, 235-248, 271-290)

3. Rada Miasta Ostrowiec Świętokrzyski w uchwale nr XV/70/2019 z 13 czerwca 2019 r. wyraziła zgodę na przystąpienie przez gminę Ostrowiec Świętokrzyski do realizacji Programu – edycja 2019. W uchwale stwierdzono, że limit godzin bezpłatnej opieki wytchnieniowej określa Program, a koszt realizacji w gminie miał zostać ustalony odrębną uchwałą. Jako wykonawca Programu wskazany został MOPS, a termin realizacji od dnia podpisania umowy do 31 grudnia 2019 r. Całkowita wartość Programu ustalona została na 290,3 tys. zł, w tym wsparcie z Funduszu Solidarnościowego¹⁰ 232,7 tys. zł, wkład własny gminy 57,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 217-218)

Uchwałą nr XXXII/40/2020 z 3 czerwca 2020 r. Rada Gminy Ostrowiec Świętokrzyski wyraziła zgodę na przystąpienie przez gminę Ostrowiec Świętokrzyski do realizacji Programu – edycja 2020. Ustalono, że pomoc w postaci opieki wytchnieniowej będzie realizowana w gminie w formie świadczenia, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego, skierowanego do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi. Limit godzin bezpłatnej opieki wytchnieniowej został ustalony na 240 godzin. Termin realizacji Programu – od dnia podpisania umowy z Wojewodą do 31 grudnia 2020 r. Całkowita wartość Programu została ustalona na 303 tys. zł, w tym 242,4 tys. zł z Funduszu Solidarnościowego i 60,6 tys. zł wkładu własnego gminy.

(akta kontroli str. 219-220)

Uchwałą nr XLIV/24/2021 z 12 marca 2021 r. Rada Gminy Ostrowiec Świętokrzyski wyraziła zgodę na przystąpienie przez gminę Ostrowiec Świętokrzyski do realizacji Programu – edycja 2021. Ustalono, że pomoc w postaci opieki wytchnieniowej skierowana będzie do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad podopiecznymi. Pomoc miałyby być realizowana w formie świadczenia usługi w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej oraz w ramach całodobowego pobytu w miejscu wskazanym przez uczestnika Programu, który otrzyma pozytywną opinię gminy. Dla pierwszego rodzaju pomocy ustalono limit 240 godzin, dla drugiego rodzaju opieki 14 dni. Wartość Programu została ustalona na 572,4 tys. zł (w całości z Funduszu Solidarnościowego).

(akta kontroli str. 221-223)

¹⁰ W 2019 r. Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2473) od 22 grudnia 2019 r. zmieniono nazwę na Fundusz Solidarnościowy.

MOPS nie realizował we własnym zakresie żadnych usług objętych Programem opieki wytchnieniowej. Wszystkie usługi w 2019, 2020 i 2021 r. zlecane były podmiotom zewnętrznym, wybranym w wyniku przeprowadzonych postępowań na usługi społeczne.

Postępowania w 2019 oraz 2020 r. zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹¹, natomiast dwa postępowania w 2021 r. na podstawie ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹². We wszystkich czterech przeprowadzonych postępowaniach przestrzegane były obowiązujące uregulowania w zakresie zamówień publicznych.

Zgodnie z wymogami Programu (edycje 2020 i 2021 r.) gmina stosowała przy udzielaniu zamówień na usługi opieki wytchnieniowej klauzulę społeczne, zgodnie z rekomendacjami dotyczącymi stosowania społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych¹³. Podmioty składające oferty w ogłoszonych zamówieniach zostały zobowiązane do zatrudnienia dwóch osób bezrobotnych na umowę o pracę i skierowanie ich do obsługi pomocy wytchnieniowej. Uczestnicy postępowań w 2020 i 2021 r. przedstawili zaświadczenia z urzędu pracy oraz umowy o pracę potwierdzające spełnienie tego warunku¹⁴.

Podmioty, które składały oferty przedstawiały dowody na posiadanie wymaganego doświadczenia i odpowiedniej pod względem wykształcenia i uprawnień kadry.

(akta kontroli str. 278-441, 442-462, 463-592, 593-716)

Zgodnie z umową zawartą 28 czerwca 2019 r. z firmą SERWIS KADR Tomasz Mazur, która została wyłoniona w wyniku przeprowadzonego postępowania w trybie zamówienia publicznego, do jej obowiązków należało:

- 1) pomoc w dokonywaniu bieżących porządków w używanej przez podopiecznego części mieszkania (w zakresie jednego pokoju i kuchni), utrzymanie w czystości sprzętu i urządzeń sanitarnych,
- 2) pomoc w utrzymaniu w czystości naczyń stołowych, kuchennych i innego sprzętu gospodarstwa domowego,
- 3) pomoc w upraniu rzeczy osobistych i odzieży, prasowaniu,
- 4) pomoc w organizowaniu prania bielizny pościelowej,
- 5) pomoc w przygotowaniu posiłku: śniadania, obiadu, kolacji,
- 6) ślanie łóżka,
- 7) karmienie, czesanie, ubieranie, obcinanie paznokci,
- 8) pomoc przy myciu, kąpaniu,
- 9) zmiana bielizny pościelowej i osobistej,
- 10) układanie osoby niepełnosprawnej w łóżku, oklepywanie, zmiana pozycji,
- 11) podawanie basenu, kaczki,
- 12) zmiana pampersów,
- 13) zapobieganie powstawaniu odleżyn, nacieranie, oklepywanie,
- 14) zamawianie wizyt lekarskich, realizacja recept,
- 15) pomoc przy poruszaniu się po mieszkaniu,
- 16) podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem, towarzyszenie w czasie spacerów lub/i w czasie nieobecności członka rodziny lub opiekuna osoby niepełnosprawnej,
- 17) pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych,
- 18) uzgadnianie i przestrzeganie terminów wizyt lekarskich, badań diagnostycznych,
- 19) pomoc w wykupowaniu lub zamawianiu leków,

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 1129, ze zm.

¹³ http://www.ekonomiaspoleczna.gov.pl/download/files/EKONOMIA_SPOLECZNA/Rekomendacje_internet.pdf

¹⁴ Program „Opieka wytchnieniowa” edycja 2019 nie przewidywał w sytuacji zlecenia realizacji usługi podmiotom sektora prywatnego zastosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych. Wymóg ten został przewidziany w Programie edycja 2020 i edycja 2021 w rozdziale V pkt 21 pkt 3.

- 20) dopilnowanie przyjmowania leków oraz obserwowanie ewentualnych skutków ubocznych ich stosowania,
- 21) w szczególnie uzasadnionych przypadkach zmiana opatrunków, pomoc w użyciu środków pomocniczych i materiałów medycznych, przedmiotów ortopedycznych, a także w utrzymaniu higieny,
- 22) pomoc w dotarciu do placówek służby zdrowia,
- 23) pomoc w dotarciu do placówek rehabilitacyjnych,
- 24) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym zwłaszcza wspieranie, a także asystowanie w codziennych czynnościach życiowych, w szczególności takich jak: samoobsługa, dbałość o higienę i wygląd,
- 25) utrzymanie kontaktu z domownikami, rówieśnikami oraz ze społecznością lokalną,
- 26) wspólne organizowanie i spędzanie czasu wolnego, ułatwianie dostępu do edukacji i kultury.

Zgodnie z umową wszystkie usługi miały być realizowane w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. w dni robocze, a także soboty, niedziele i święta w godzinach 7.00-22.00, w miejscu zamieszkania osób, którym usługa ta została przyznana.

Wykonawca został zobowiązany do dostarczania do MOPS, do piątego dnia każdego miesiąca, specyfikacji zawierającej wykaz liczby godzin świadczonych usług opieki wytnieniowej w poprzednim miesiącu kalendarzowym u poszczególnych świadczeniobiorców wraz z informacją o dniach nieświadczania usług oraz harmonogram pracy pracowników na dany miesiąc. Na żądanie MOPS wykonawca usługi zobowiązany był do przedstawiania do wglądu karty czasu pracy za wskazany miesiąc, w którym świadczone usługi.

MOPS zastrzegł sobie w umowie prawo kontrolowania wykonawcy w przedmiocie jakości, rzetelności, efektywności realizacji zadania; stanu realizacji zadania; prawidłowości prowadzonej dokumentacji dotyczącej realizacji zadania. Ponadto, wykonawca miał obowiązek złożenia i prowadzenia dla każdego świadczeniobiorcy korzystającego z usług opieki wytnieniowej dokumentacji zawierającej decyzje administracyjne wydane przez MOPS dotyczące przyznanych usług opiekuńczych; karty pracy opiekunki; informacje o wynikach kontroli dotyczących prawidłowości i jakości świadczonych usług, przeprowadzonych przez MOPS lub z ramienia samego wykonawcy. MOPS zastrzegł sobie możliwość wymierzania kar umownych w przypadkach opisanych w umowie.

Umowa została zawarta na okres od 1 lipca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Przewidziana została możliwość rozwiązania umowy bez wypowiedzenia w przypadku nienależytego wywiązywania się wykonawcy ze swoich obowiązków. Do umowy nie były dołączone wzory sprawozdań.

(akta kontroli str. 224-228, 229-231)

Jak wyjaśniła kierownik Działu Pomocy Usługowej MOPS w roku 2019 Program (...) nie obligował Gminy do prowadzenia sprawozdań, które stanowiłyby załącznik do podpisanych umów z podmiotami. Jednakże Gmina Ostrowiec Świętokrzyski, na podstawie § 5 ust. 1 zawartej umowy z podmiotem, zobowiązała wykonawcę do przekazywania zamawiającemu zbiorczego miesięcznego wykazu ilości godzin usług opieki świadczonych w poprzednim miesiącu kalendarzowym u poszczególnych świadczeniobiorców wraz z informacją o dniach świadczenia usługi, który nie był załącznikiem do zawartej umowy. Podczas podpisywania umowy przekazano wykonawcy, jakie dokładnie elementy powinno zawierać sprawozdanie.

(akta kontroli str. 232-234)

Usługi opieki wytchnieniowej w 2020 r. wykonywał, po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego, SERWIS TEMP Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim. Umowa zawarta 31 lipca 2020 r. zawierała te same elementy, co umowa zawarta w roku poprzednim z tym, że dodany został zapis zobowiązujący wykonawcę do zatrudnienia w okresie realizacji umowy dwóch osób bezrobotnych do realizacji usługi, na podstawie umowy o pracę zawartej w nie mniej niż niepełnym wymiarze czasu pracy, gdzie niepełny wymiar czasu pracy nie mógł być niższy niż ½ etatu (dla każdej z nich). Umowa została zawarta na okres od 31 lipca do 31 grudnia 2020 r. Do umowy załączone były wzory wymaganych sprawozdań.

(akta kontroli str. 235-248)

W 2021 r. zawarte zostały dwie umowy z wykonawcą wyłonionym w trybie zamówień publicznych. W obu umowach wykonawcą był SERWIS TEMP Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim. Pierwsza umowa została podpisana 8 czerwca 2021 r., druga 21 lipca 2021 r. W obu umowach określony został zakres usług, miejsce ich wykonywania, określono czas na jaki umowy zostały zawarte, MOPS zagwarantował sobie prawo nadzorowania i kontrolowania wykonywania usług. Do obu umów dołączone były wzory sprawozdań¹⁵.

(akta kontroli str. 249-270, 271-290)

4. We wszystkich przypadkach zlecenia realizacji zadania w zakresie opieki wytchnieniowej podmiotowi zewnętrznemu, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dalej: SIWZ) wśród wymagań jakie powinien spełniać wykonawca wymieniony był m.in. obowiązek zatrudnienia koordynatora, tj. osoby odpowiedzialnej za planowanie i nadzorowanie pracy opiekunów świadczących opiekę wytchnieniową. Wykonawca przy każdym postępowaniu przetargowym składał listę osób, które będą wykonywać prace w ramach realizowania opieki wytchnieniowej. Wśród proponowanych osób wskazywano również koordynatora. Osoby wskazane do pełnienia funkcji koordynatorów posiadały wykształcenie wyższe i wieloletnie (od 7 do 10 lat) doświadczenie w koordynowaniu i nadzorze nad usługami opiekuńczymi.

W 2019 r. opiekę wytchnieniową sprawowało 27 osób, w tym siedem miało ponad 10-letnie doświadczenie zawodowe, sześć pracowało jako opiekun od pięciu do dziesięciu lat, a 11 – od dwóch do pięciu lat. Siedem osób miało uprawnienia opiekuna medycznego, trzy osoby uprawnienia opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, 23 osoby odbyły szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, 24 osoby – szkolenie z profilaktyki prozdrowotnej, dwie osoby odbyły kurs Sióstr Pogotowia PCK, jedna opiekunka była pielęgniarką.

W 2020 r. opiekę wytchnieniową sprawowały 23 osoby, z czego pięć osób miało ponad 10-letnie doświadczenie zawodowe, cztery pracowały od pięciu do dziesięciu lat i 14 pracowało od dwóch do pięciu. Cztery osoby miały uprawnienia opiekuna medycznego, sześć osób opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, 12 osób odbyło szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, 12 osób odbyło szkolenie z profilaktyki prozdrowotnej, dwie osoby odbyły kurs Sióstr Pogotowia PCK, trzy osoby ukończyły kurs asystenta osoby niepełnosprawnej. Wśród opiekunów był magister resocjalizacji oraz magister pedagogiki opiekuńczej i resocjalizacji.

W 2021 roku opiekę wytchnieniową sprawowało 38 osób, z czego siedem miało ponad 10-letnie doświadczenie zawodowe, sześć pracowało jako opiekun od pięciu do dziesięciu lat, dziesięć – od dwóch do pięciu, a 15 osób – od roku do dwóch. Uprawnienia opiekuna medycznego miało 11 osób, 24 miały uprawnienia opiekuna osób starszych i niepełnosprawnych, dwie osoby skończyły kurs pierwszej pomocy przedmedycznej, 11 osób to asystenci osoby starszej i niepełnosprawnej, jedna

¹⁵ W 2021 r. MOPS prowadził jeszcze trzecie postępowanie przetargowe – nie zostało ono rozstrzygnięte do dnia zakończenia kontroli.

osoba odbyła szkolenie z profilaktyki prozdrowotnej i jedna – kurs Sióstr Pogotowia PCK. Wśród opiekunek były m.in. dwie pielęgniarki oraz magister pedagogiki resocjalizacyjnej ze specjalnością opieki osób zależnych.

(akta kontroli str. 291-299)

Poza koordynatorem wskazywanym przez wykonawcę, w MOPS do każdej edycji zadania opieki wytchnieniowej wyznaczano pracownika odpowiedzialnego za nadzór i koordynację w zakresie realizacji udzielonego zamówienia. W roku 2019 funkcję tę pełniła [...] ¹⁶, zatrudniona na stanowisku starszego specjalisty pracy socjalnej – koordynatora w Dziale Pomocy Usługowej. [...] ¹⁷ miała ukończone studia i tytuł magistra w zakresie pedagogiki opiekuńczej i pracy socjalnej, ukończyła 35-godzinny warsztat psychologiczny „Interwencja i pomoc psychologiczna w rodzinie z problemem alkoholowym”, a także 24-godzinny kurs doskonalący działalność pracowników socjalnych pomocy środowiskowej. Miała 25-letni staż pracy w pomocy społecznej.

Z wyjaśnień dyrektor MOPS wynika, że zadanie koordynatora związane z realizacją Programu opieka wytchnieniowa [...] ¹⁸ otrzymała poleceniem ustnym. W ramach koordynowania Programu [...] ¹⁹ sprawdzała sporządzane przez pracowników działu, rodzinnych wywiadów środowiskowych pod względem prawidłowości i zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz wymogami Programu, prowadzenie rejestru osób zakwalifikowanych do wsparcia w formie opieki wytchnieniowej, uczestnictwo w kontroli realizacji usług opieki wytchnieniowej – edycja 2019, świadczonych przez Serwis Kadr Tomasz Mazur.

(akta kontroli str. 300-310, 369)

W roku 2020 i 2021 funkcję koordynatora z ramienia MOPS pełniła [...] ²⁰ – zatrudniona na stanowisku starszej pielęgniarki w Dziale Pomocy Usługowej. [...] ²¹ ukończyła liceum medyczne i uzyskała prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Ukończyła liczne kursy doskonalące, m.in. „Zaburzenia psychiczne osób starszych”, „Wsparcie osób w podeszłym wieku z niepełnosprawnością intelektualną w praktyce”, „Motywowanie uczestnika do aktywnego udziału w procesie terapeutycznym – nowoczesne metody, formy i techniki pracy terapeuty”. Miała 20-letni staż pracy w pomocy społecznej.

Z wyjaśnień dyrektor MOPS wynika, że zadanie koordynatora związane z realizacją Programu Marta C. otrzymała na okres 1 czerwca – 31 grudnia 2020 r. oraz 1 sierpnia – 31 grudnia 2020 r. W ramach koordynowania Programu miała przyjmować, rejestrować i weryfikować wnioski o przyznanie usługi opieki wytchnieniowej, prowadzić dokumentację potwierdzającą realizację zadania (karty informacyjne niepełnosprawnych, sporządzanie godzinowego wykazu przyznanych usług i przekazywanie wykazu firmie realizującej świadczenie usługi wytchnieniowej, sporządzanie comiesięcznych list wykonanych godzin i pism informujących dla wnioskodawców), sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu, ciągły nadzór nad jakością wykonywanych usług.

(akta kontroli str. 311-334, 370-371)

¹⁶ NIK dokonała wyłączenia danych osobowych pracowników na podstawie art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), ze względu na ochronę prywatności osób fizycznych.

¹⁷ Patrz przypis 16.

¹⁸ Patrz przypis 16.

¹⁹ Patrz przypis 16.

²⁰ Patrz przypis 16.

²¹ Patrz przypis 16.

W 2021 r. funkcję koordynatora z ramienia MOPS pełniła również [...] ²² – zatrudniona na stanowisku kierownika Działu Pomocy Usługowej. [...] ²³ miała licencjat w zakresie pedagogiki opiekuńczej z uzależnieniami, ukończone studia magisterskie w specjalności pedagogika resocjalizacyjna. Ukończyła studia podyplomowe *Administracja i zarządzanie dla kadry kierowniczej administracji*. Miała dyplom pielęgniarki. Ukończyła kurs pn. „Anestezjologia, reanimacja i intensywna opieka medyczna”, miała kwalifikacje w zawodzie „Specjalista administracji publicznej”, ukończyła liczne szkolenia, m.in. *Wsparcie osób w podeszłym wieku z niepełnosprawnością intelektualną w praktyce, Metody i strategie integracyjne w psychoterapii, Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć, Zatrudnienie, obowiązki i dokumentacja asystenta rodziny, w tym wynikające z ustawy za życiem*. Miała 25-letni staż pracy w pomocy społecznej.

Z wyjaśnień dyrektor MOPS wynika, że zadanie koordynatora związane z realizacją Programu opieka wytchnieniowa [...] ²⁴ otrzymała na okres od 1 czerwca do 30 listopada 2021 r. W ramach koordynowania Programu miała przyjmować, rejestrować i weryfikować wnioski o przyznanie usługi opieki wytchnieniowej, prowadzić dokumentację potwierdzającą realizację zadania (karty informacyjne niepełnosprawnych, sporządzanie godzinowego wykazu przyznanych usług i przekazywanie wykazu firmie realizującej świadczenie usługi wytchnieniowej, sporządzanie comiesięcznych list zrealizowanych godzin), dokonywanie kontroli w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu, ciągły nadzór nad jakością wykonywanych usług.

(akta kontroli str. 335-368, 372)

5. Pracownicy MOPS każdego roku przeprowadzali w siedzibie wykonawcy kontrole w zakresie prowadzonej dokumentacji dotyczącej realizacji usług opieki wytchnieniowej. W 2019 i 2020 r. w trakcie badania dokumentacji sprawdzono:

- 1) karty pracy opiekunek,
- 2) teczki osobowe podopiecznych wraz z notatkami z dokonanych wizyt w miejscu zamieszkania podopiecznego,
- 3) protokoły comiesięcznych spotkań koordynatora z opiekunkami świadczącymi usługę opieki wytchnieniowej,
- 4) teczki osobowe zatrudnionych opiekunek, a w szczególności świadectwa, certyfikaty potwierdzające wykształcenie zawodowe zatrudnionych pracowników realizujących usługę opieki wytchnieniowej oraz kwalifikacje opiekunów.

W obu przypadkach, na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzono, że dokumentacja dotycząca realizacji zadania prowadzona jest w sposób prawidłowy, przejrzysty i rzetelny. Kontrola posiadanych kwalifikacji osób świadczących usługę nie wykazała braku wymaganych uprawnień i kwalifikacji.

W ramach kontroli przeprowadzonej w 2019 r., do 5 listopada dokonano wizyt kontrolnych 33 podopiecznych aktualnie korzystających z usługi opieki wytchnieniowej, natomiast w 2020 r. dokonano kontroli 37 podopiecznych korzystających z usługi opieki wytchnieniowej, w tym 22 w miejscu zamieszkania i 15 telefonicznie z uwagi na trwający stan epidemii COVID-19.

W obu kontrolach stwierdzono, że wsparcie w formie świadczenia opieki wytchnieniowej jest dużym obciążeniem w wykonywaniu dotychczasowych obowiązków dla opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami

²² Patrz przypis 16.

²³ Patrz przypis 16.

²⁴ Patrz przypis 16.

niepełnosprawnymi. Opiekunowie zyskali czas dla siebie, a takie wsparcie ma również pozytywny wpływ na osoby niepełnosprawne.

W 2021 r. na przełomie od czerwca do października MOPS dokonał kontroli 50 podopiecznych korzystających z usługi opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania. Potwierdzona została praktyka z poprzednich lat, że wsparcie w formie świadczenia opieki wytchnieniowej jest dużym obciążeniem opiekunów w wykonywanych dotychczas obowiązkach. Stwierdzono ponadto, że opiekunki zachowują reżim sanitarny, przestrzegają ustalonych godzin pracy, realizują ustalony zakres wsparcia.

W trakcie żadnej z trzech przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, nie formułowano również zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 372-377)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność MOPS w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Realizowanie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych

Opis stanu
faktycznego

1. W 2019 r. MOPS sprawował opiekę nad 482 dziećmi z niepełnosprawnościami. Były to dzieci pobierające zasiłki z tytułu świadczeń rodzinnych (475 dzieci) oraz pomocy społecznej (49) dzieci. Część dzieci pobierała świadczenia z obu tych tytułów. Wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej objęto 10 dzieci (2,07%).

W tym samym roku MOPS sprawował opiekę nad 4986 osobami dorosłymi o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz z orzeczeniami równoważnymi. W tej grupie 4905 osób pobierało zasiłki z tytułu świadczeń rodzinnych oraz 265 osób pobierało zasiłki z tytułu pomocy społecznej. Część niepełnosprawnych pobierała świadczenia z obu tych tytułów. Wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej objęto 35 osób (0,05%).

W 2020 r. opieką objętych było 483 dzieci z niepełnosprawnościami – 465 pobierało świadczenia rodzinne, a 34 zasiłki z pomocy społecznej, część otrzymywało pomoc z obu tych tytułów. Wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej objęto ośmioro dzieci (1,66%).

W tym samym MOPS sprawował opiekę nad 4972 osobami dorosłymi o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz z orzeczeniami równoważnymi – 4911 osób pobierało zasiłki rodzinne, a 285 osób pomoc społeczną, część otrzymywało pomoc z obu tych tytułów. Wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej objęto 50 osób (0,08%).

W 2021 r. opieką objętych było 495 dzieci z niepełnosprawnościami – 505 pobierało świadczenia rodzinne, a 28 zasiłki z pomocy społecznej, część otrzymywało pomoc z obu tych tytułów. Wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej objęto siedmioro dzieci (1,41%).

W tym samym roku opieką MOPS objętych było 4945 osoby dorosłe o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz z orzeczeniami równoważnymi – 4888 osób pobierało zasiłki rodzinne, a 243 osób pomoc społeczną, część otrzymywało pomoc z obu tych tytułów. Wsparciem w ramach opieki wytchnieniowej (do 7 grudnia) objęto 78 osób (0,12%).

MOPS posiadał dokumentację osób niepełnosprawnych z terenu gminy Ostrowiec Świętokrzyski, nad którymi sprawował opiekę w różnych formach. W związku z tym powyższe wyliczenia oparte zostały na analizie wyłącznie tych danych.

(akta kontroli str. 733-734)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim przekazało informację, że nie ma danych dotyczących liczby osób z orzeczeniami o niepełnosprawności zamieszkałych w gminie Ostrowiec Świętokrzyski (dysponuje danymi dotyczącymi całego powiatu ostrowieckiego).

(akta kontroli str. 735-737)

2. W MOPS nie wprowadzono regulaminu bądź odrębnych procedur regulujących postępowanie przy kwalifikowaniu do wsparcia²⁵. Nie ustalono również odrębnych kryteriów naboru wniosków do Programu. Jedynymi kryteriami, jakimi się posługiwano, były kryteria określone w Programie. Podczas kwalifikowania do Programu wymagano wniosku członka rodziny/opiekuna, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności/orzeczenia o niepełnosprawności, karty zgłoszenia do Programu, karty pomiaru niezależności funkcjonalnej wg zmodyfikowanych kryteriów oceny – skali FIM²⁶ oraz pogłębionej analizy sytuacji osób niepełnosprawnych.

Na próbie losowo wybranej dokumentacji 15 osób zakwalifikowanych do Programu ustalono, że we wszystkich przypadkach wymagane dokumenty dołączone były do wniosku i wywiadu środowiskowego. W 2019 roku nie dokonywano oceny skali według skali Barthel. W latach 2020-2021 (do 30 lipca) dokonywano oceny skali FIM, a karty ocen znajdowały się w dokumentacji podopiecznych. Ocen dokonywali lekarz chorób wewnętrznych (cztery przypadki), pielęgniarka środowiskowo-rodzinna (cztery przypadki) i fizjoterapeuta (dwa przypadki). W 2019 r. dyrektor MOPS, działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Ostrowca Świętokrzyskiego wydała decyzje administracyjne we wszystkich objętych szczegółowym badaniem przypadkach. Wydanie decyzji było poprzedzone przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego, zawierały one podstawę prawną, określenie miejsca wykonywania usługi, termin, wymiar i zakres wsparcia. We wszystkich badanych przypadkach brano pod uwagę stan zdrowia i sytuację osobistą uczestników Programu. W 2019 r. dokumentowano ten fakt poprzez opisanie go w rodzinnym wywiadzie środowiskowym oraz zapisów w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności. Wnioskodawcy otrzymali wsparcie w pierwszej kolejności po złożeniu wniosku i niezwłocznym przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w trakcie którego ustalano z wnioskodawcą termin rozpoczęcia realizacji usługi. W jednym przypadku wnioskodawca otrzymał wsparcie niezwłocznie po pojawieniu się możliwości skorzystania ze wsparcia, tj. po zgonie osoby wcześniej korzystającej z usługi. We wszystkich badanych przypadkach zakres i rodzaj wsparcia był zgodny ze złożonym wnioskiem. Członków rodziny/opiekunów każdorazowo informowano o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usługi opieki wytchnieniowej – w 2019 r. podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego oraz w formie odrębnego pisma, a w latach następnych tylko w formie pisemnej.

(akta kontroli str. 717-720)

W 2020 i 2021 r. nie wydawano decyzji administracyjnych o przyznaniu wsparcia w ramach Programu, o czym szerzej w sekcji *Stwierdzona nieprawidłowość*.

(akta kontroli str. 850)

W 2019 r. w Gminie Ostrowiec Świętokrzyski złożono 47 wniosków o uczestnictwo w Programie opieki wytchnieniowej. Do udziału w Programie zakwalifikowano 45 osób (35 osób dorosłych i 10 dzieci). Przed rozpoczęciem Programu jeden wniosek został wycofany przez wnioskodawcę przed wydaniem decyzji administracyjnej i umorzono postępowanie, w jednym przypadku decyzja o przyznanie udziału

²⁵ W 2019 roku wnioski były przyjmowane w trybie ciągłym od 1 lipca do końca grudnia. W 2020 r. wnioski były składane od 23 kwietnia do 31 maja, a w 2021 r. w trybie ciągłym (od 8 marca).

²⁶ Pomiar Niezależności Funkcjonalnej (FIM – The Functional Independence Measure) – pozwala na ocenę sprawności funkcjonalnej w zakresie samoobsługi, kontroli zwieraczy, mobilności, niezależności w zakresie lokomocji, komunikacji i świadomości społecznej.

w Programie została wydana, jednakże usługa nie została zrealizowana z uwagi na prośbę wnioskodawcy o uchylenie decyzji z dniem przyznania usługi.

W 2020 r. złożono 67 wniosków o udział w Programie. Do udziału w Programie zakwalifikowano 58 osób (50 dorosłych i 8 dzieci). Przed rozpoczęciem Programu pięć osób wycofało wnioski o wsparcie, jedna osoba zmarła, a trzem osobom odmówiono przyznania usługi opieki wytchnieniowej – jedna osoba nie dostarczyła niezbędnych dokumentów, a dwie osoby złożyły wnioski po upływie wyznaczonego terminu²⁷.

W 2021 r. (do 31 października) złożono 105 wniosków o udział w Programie. Do udziału w Programie zakwalifikowano 79 osób (72 dorosłych i 7 dzieci)²⁸. Przed rozpoczęciem Programu 11 osób wycofało wnioski o wsparcie z powodów osobistych oraz pięć osób zmarło.

(akta kontroli str. 721-723, 738)

3. Na próbie losowo wybranej dokumentacji 15 osób zakwalifikowanych do opieki wytchnieniowej ustalono, że wsparcie udzielane było niezwłocznie po rozpoczęciu Programu. W 2020 i 2021 r. część wniosków została złożona przed rozpoczęciem realizacji Programu – wnioski te otrzymały wsparcie niezwłocznie po podpisaniu umowy z wojewodą. W stosunku do jednej osoby okres od złożenia wniosku do rozpoczęcia udzielania świadczenia wyniósł 67 dni, co wynikało z prośby wnioskodawcy (realizowana była opieka przez inną organizację), natomiast w drugim przypadku – 52 dni, co wynikało z oczekiwania na wolne miejsce. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były w miejscu zamieszkania osoby niesamodzielnej. Nie stwierdzono, aby opiekę realizowała osoba wskazana przez wnioskodawcę. Harmonogram realizacji wsparcia ustalany był wspólnie z beneficjentami. Na prośbę czterech wnioskodawców harmonogram był modyfikowany²⁹. Prowadzona była comiesięczna ewidencja świadczenia usług. Żaden z beneficjentów nie korzystał z innych form pomocy usługowej. W 12 przypadkach wnioskodawcy przyznano wsparcie w liczbie 240 godzin, pozostali wnioskowali o inny wymiar (220, 216 i 130 godzin). W kilku z badanych spraw wsparcie zrealizowano w wymiarze mniejszym niż przyznany, każdorazowo na pisemną prośbę wnioskodawcy. W 2019 r. nie weryfikowano, czy osoby korzystające z opieki wytchnieniowej w postaci pobytu dziennego nie korzystały ze specjalistycznego poradnictwa (powiat ostrowiecki nie realizował opieki wytchnieniowej)³⁰.

(akta kontroli str. 724a-727, 739)

4. Podczas trzyletniej realizacji usługi opieki wytchnieniowej opiekunowie osób niepełnosprawnych nie składali wniosków o przyznanie dodatkowego (odpłatnego) wsparcia dla osób korzystających z usług opieki wytchnieniowej.

(akta kontroli str. 721-724)

²⁷ Wyznaczono termin składania wniosków do 31 maja 2020 r.

²⁸ W dacie badania 10 wniosków było rozpatrywanych.

²⁹ W pozostałych 11 przypadkach nie zgłaszano takich potrzeb.

³⁰ Program edycja 2019 był realizowany w trzech modułach: moduł I: świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego; moduł II: świadczenie usług opieki wytchnieniowej, jako rozszerzenie usług opiekuńczych, w ramach pobytu całodobowego w ośrodkach wsparcia, w tym w środowiskowych domach samopomocy posiadających miejsca całodobowego pobytu lub w mieszkaniach chronionych; moduł III: świadczenie usług opieki wytchnieniowej poprzez zapewnienie członkom rodziny lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę na dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami niepełnosprawnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego lub terapeutycznego) oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji i dietytyki. MOPS realizował moduł I.

5. Pracownicy MOPS podali, że Ośrodek nie miał trudności wynikających z realizacji Programu. Jako mocne strony Programu wymieniono:

- brak kryterium dochodowego,
- różne formy wsparcia w ramach programu (całodobowa, dzienna),
- opieka jest bezpłatna, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- zabezpieczenie potrzeb osób niepełnosprawnych przez doświadczonych opiekunów.

Jako słabe strony Programu wymieniono następujące:

- trudnością był brak możliwości świadczenia usługi przez cały rok z uwagi na opóźnienia we wdrażaniu Programu,
- nieuregulowana współpraca z jednostkami podstawowej opieki zdrowotnej; beneficjenci zgłaszali duże trudności z wypełnieniem karty FIM z uwagi na niechęć lekarzy w wypełnianiu tego druku,
- zbyt niski limit godzin do wykorzystania w opiece wytchnieniowej (240) w ramach Programu przy założeniu, że jest on realizowany przez cały rok,
- nie do końca przemyślana zasada, iż osoba niepełnosprawna/opiekun może wskazać osobę, która będzie świadczyć u niej opiekę wytchnieniową. *Z jednej strony żąda się od gminy, aby opiekunki miały kwalifikacje i doświadczenie, z drugiej daje się możliwość świadczenia opieki wytchnieniowej przez osobę bez kwalifikacji i doświadczenia. Dodatkowo, to gmina musi taką osobę zatrudnić. Problem pojawia się w razie niewywiązywania się jej z obowiązków. To gmina odpowiada za osobę, którą zatrudniła. Może rzutować to również na opinii o Programie,*
- druki wniosków są skonstruowane nieczytelnie. To powoduje niejasności i pomyłki.

(akta kontroli str. 721-724, 847-849)

6. W 2019 r. do MOPS wpłynęło 13 skarg, w 2020 r. – dwie i do 3 grudnia 2021 r. – pięć. Żadna ze skarg nie dotyczyła Programu.

(akta kontroli str. 728-732)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na tym, że w latach 2020-2021 beneficjentom zakwalifikowanym do Programu MOPS przyznawał wsparcie bez wydania decyzji administracyjnej. Było to niezgodne z art. 106 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, który wymaga przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w formie decyzji administracyjnej.

Wymóg wydawania decyzji administracyjnych był wprost wskazany w Programie w edycji 2019 r., natomiast edycja 2020 i 2021 nie zawierały postanowień w tym zakresie.

Dyrektor MOPS wyjaśniła: *W 2019 r. MOPS w Ostrowcu Św. wydawał decyzje przyznające usługi opieki wytchnieniowej, ponieważ wynikało to z programu.*

W Programie „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019 Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zawarło zapis: „Gmina przyznaje usługę opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego lub w formie pobytu całodobowego na wniosek członka rodziny lub opiekuna sprawującego bezpośrednią opiekę, wydając decyzję administracyjną. Gmina obowiązana jest poinformować członka rodziny lub opiekuna o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej.”

W 2020 i 2021 r. MOPS nie wydawał decyzji, ponieważ zapisy programowe jasno określały drogę przyznania usług. Program nie wymagał wydawania decyzji.

W Programie edycja 2020 i 2021 zawarto zapisy: „Gmina/powiat kwalifikuje do przyznania/przyznaje usługi opieki wytchnieniowej na podstawie Karty zgłoszenia do

Programu Opieka wytchnieniowa – edycja 2020 (edycja 2021), której wzór stanowi załącznik nr 8 do niniejszego Programu. Gmina/powiat obowiązana jest poinformować członka rodziny lub opiekuna o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej”.

(akta kontroli str. 850)

Zdaniem NIK resortowe programy opieki wytchnieniowej nie stanowią źródeł prawa powszechnie obowiązującego, a tym samym postanowienia tych programów nie mogą kreować (ani uchylać) obowiązku wydania decyzji administracyjnej. Uwzględniając w szczególności potrzebę zapewnienia gwarancji procesowych potencjalnym beneficjentom, przyznanie (a także odmowa udzielenia) opieki wytchnieniowej powinna mieć formę decyzji administracyjnej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

OCENA CZĄSTKOWA

Zaplanowane w ramach Programu wsparcie wytchnieniowe opiekunom osób niesamodzielnych było realizowane prawidłowo. Opieką objęto wszystkie uprawnione osoby, które o to wnioskowały, każda z tych osób należała do grupy docelowej Programu (tj. posiadała odpowiednie orzeczenie). Nabór beneficjentów przeprowadzany był zgodnie z założeniami Programu. Usługi realizowane były prawidłowo oraz rzetelnie dokumentowane. W 2020 i 2021 r. nie zachowano wymaganej formy decyzji administracyjnej przy przyznawaniu wsparcia w ramach Programu.

OBSZAR

3. Wydatkowanie i rozliczanie środków na realizację wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

Opis stanu faktycznego

1. Na Program *Opieka wytchnieniowa* w MOPS zaplanowano i wykorzystano w kolejnych latach następujące kwoty:

- w 2019 r. zaplanowano wydatkowanie 290,3 tys. zł. Dofinansowanie wyniosło 232,7 tys. zł zaś wkład własny 57,6 tys. zł. Na bezpośrednią realizację usług opieki wytchnieniowej zaplanowano 230,4 tys. zł dofinansowania i 57,6 tys. zł wkładu własnego. Na koszty obsługi zaplanowano 2,3 tys. zł. Wykorzystano 267,9 tys. zł, w tym z dofinansowania 214,2 tys. zł (zadanie 212,1 tys. zł i 2,1 tys. zł koszty obsługi) i 53,7 tys. zł z wkładu własnego. Zwrócono 22,3 tys. zł, w tym 18,5 tys. zł dofinansowania;
- w 2020 r. zaplanowano 303 tys. zł. Dofinansowanie wyniosło 242,4 tys. zł, a wkład własny – 60,6 tys. zł. Na bezpośrednią realizację usług opieki wytchnieniowej zaplanowano 240 tys. zł dofinansowania i 60 tys. zł wkładu własnego. Na koszty obsługi zaplanowano 2,4 tys. zł w ramach dofinansowania i 0,6 tys. zł z wkładu własnego. Wykorzystano 247,1 tys. zł, w tym 197,7 tys. zł z dofinansowania (zadanie 195,7 tys. zł i 2 tys. zł koszty obsługi) i 49,4 tys. zł z wkładu własnego. Zwrócono 55,9 tys. zł, w tym 44,7 tys. zł z dofinansowania i 11,2 tys. zł z wkładu własnego,
- w 2021 r. zaplanowano wydatkowanie 572,4 tys. zł (w całości z dofinansowania). Na bezpośrednią realizację usług opieki wytchnieniowej zaplanowano 561,2 tys. zł, a na koszty obsługi 11,2 tys. zł. Do 2 grudnia 2021 r. (data badania) wykorzystano 420,1 tys. zł.

W 2019 zrealizowano 9140,5 godzin opieki wytchnieniowej, a w 2020 r. – 12000 godzin.

(akta kontroli str. 743-745)

Opieka wytchnieniowa w badanym okresie była wykonywana w formie opieki dziennej, przez podmiot zewnętrzny wyłoniony w wyniku postępowania, w oparciu

o zawarte umowy na świadczenie usług. Całość środków przeznaczonych na koszty obsługi została wykorzystana w poszczególnych latach na wydatki na wynagrodzenia, przyznane w formie dodatków specjalnych lub nagród dla pracowników MOPS, którym w zakresie czynności i obowiązków przypisano zadania związane z realizacją Programu. Nie poniesiono innych wydatków.

(akta kontroli str. 224-228, 235-248, 249-270, 271-290, 843-844)

W latach 2019 i 2020 MOPS nie wykorzystał całej kwoty otrzymanej na realizację Programu. Jak wyjaśniła dyrektor MOPS, rok 2019 to pierwszy, pilotażowy okres w realizacji opieki wytchnieniowej. Głównym powodem zwrotu przyznanych środków był brak możliwości pełnego wykorzystania przysługującego limitu 240 godzin na osobę, przez beneficjentów ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami, z uwagi na pobyt w szpitalu, wyjazd na turnus rehabilitacyjny, bądź zgon osoby niepełnosprawnej. W wydawanych w 2019 r. decyzjach, przyznawano 240 godzin i w momencie braku świadczenia usług w związku z ww. sytuacjami, niewykorzystane godziny kumulowały się. Pod koniec roku, zwiększyliśmy co prawda ilość środowisk, co wymagało przeprowadzenia nowych wywiadów środowiskowych, wydawania decyzji, jednak godziny nie zostały wykorzystane. (...) W 2020 r. powodem niewykorzystania przyznanych środków finansowych przez Gminę Ostrowiec Św., były oszczędności wygenerowane w postępowaniu przetargowym na realizację usług opieki wytchnieniowej.

Z uwagi na panujący stan epidemiczny w Polsce i znaczne ryzyko zagrożenia zarażeniem się wirusem, szczególnie w czwartym kwartale 2020 r., nie zdecydowaliśmy się na przeprowadzenie kolejnego postępowania przetargowego na świadczenie usługi – bardzo dużo zawieszanych usług opiekuńczych w środowiskach z powodu pobytu naszych beneficjentów w szpitalach, kwarantannach oraz zgonów. Dodatkowo, w 2020 r. (...) w Ostrowcu Św. były dostępne bezpłatne usługi opiekuńcze, świadczone przez PCK oraz Serwis Kadr. Nigdy wcześniej taka sytuacja nie miała miejsca. Wobec szerokiego wachlarza usług, potrzeby mieszkańców były zaspokojone. Świadczy o tym również fakt, iż ostatni złożony do naszego ośrodka wniosek na opiekę wytchnieniową, miał miejsce 3 września 2020 r. (...). W 2021 r. z uwagi na zwiększone zapotrzebowanie na usługi na rynku (projekty bezpłatnych usług realizowane przez inne podmioty zakończyły się lub dostępność stała się ograniczona), „oswojenie się” mieszkańców z pandemią, oszczędności wynikające z postępowań (różnica w cenie za 1 godzinę opieki), przesunięcia projektowe, Gmina Ostrowiec Świętokrzyski trzykrotnie ogłaszała postępowania na świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, chcąc wykorzystać wszystkie przyznane w ramach dotacji środki.

(akta kontroli str. 746, 845)

Koszty obsługi Programu w latach 2019 i 2020 poniesione zostały ze środków przekazanych na realizację Programu i nie przekroczyły 1% otrzymanych środków.

2. Dla realizacji Programu gmina Ostrowiec Świętokrzyski w latach 2019-2021 miała wyodrębniony rachunek bankowy. Z tego rachunku gmina przekazała w 2019 r. na rachunek bieżący MOPS środki przeznaczone na Program. Na jego realizację MOPS wydatkował w 2019 r. środki z rachunku bieżącego. W latach 2020-2021 środki na Program zostały przekazane przez Wojewodę bezpośrednio na wyodrębniony w MOPS rachunek bankowy Programu.

(akta kontroli str. 747-753)

Dyrektor MOPS zarządzeniem wprowadził szczegółowe zasady rachunkowości środków Funduszu Solidarnościowego otrzymanych na realizację zadania w ramach resortowego Programu Opieka wytchnieniowa za rok 2020. Wszystkie płatności miały być dokonywane z wyodrębnionego rachunku bankowego zaś niewydatkowana z końcem roku kwota środków miała zostać przekazana do dnia 15 stycznia 2021 r.

na rachunek bankowy Wojewody. W ewidencji księgowej wydzielone miały być odrębne konta – syntetyczne, analityczne i pozabilansowe, na których miała być prowadzona ewidencja wydatków związanych z realizacją Programu.

(akta kontroli str. 754-774)

Zarządzeniem nr 49/2021 z dnia 18 maja 2021 r. Dyrektor MOPS określił szczegółowe zasady rachunkowości na rok 2021. Zawierały one zmieniony numer wyodrębnionego rachunku bankowego oraz uaktualniony wykaz pracowników uprawnionych do dokonywania operacji płatniczych i uaktualnioną kartę wzoru podpisów stosowanych przy opisie dowodów księgowych. Kontrolę nad wykonaniem zarządzenia powierzono księgowemu MOPS.

(akta kontroli str. 775-791)

MOPS prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową do Programu, wraz z wyodrębnioną sprawozdawczością budżetową, w oparciu o program finansowo-księgowy FK-JB firmy OTAGO umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³¹. Zapisy zawarte na kontach ewidencji księgowej były zgodne ze szczegółowymi zasadami rachunkowości obowiązującymi w jednostce i prawidłowo oddawały informacje o otrzymanych środkach i dokonywanych wydatkach.

MOPS rozliczał usługi opieki wytchnieniowej realizowanej przez zewnętrzny podmiot na podstawie kart realizacji programu (świadczonych usług) prowadzonych dla każdego beneficjenta oraz prowadził dokumentację związaną z jej realizacją.

(akta kontroli str. 792-795)

Analiza 10 losowo wybranych dowodów księgowych, w tym pięciu dotyczących wynagrodzeń wykazała, że wydatki na realizację Programu były kwalifikowalne i poniesione zostały w okresie kwalifikowalności. Zostały one właściwie udokumentowane, sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym przez upoważnione osoby i rozliczone zgodnie z procedurami przyjętymi w umowach z Wojewodą.

(akta kontroli str. 796-826)

W okresie objętym kontrolą MOPS nie udzielał, w związku z realizacją Programu dodatkowego wsparcia jego beneficjentom. Nie miały także miejsca przypadki nienależnego pobrania środków lub pobrania ich w nadmiernej wysokości.

(akta kontroli str. 747)

3. MOPS w latach 2019 – 2021 podejmował i prowadził działania informacyjne i promocyjne dotyczące Programu *Opieka wytchnieniowa*. Działania te dotyczyły także upublicznienia informacji o wsparciu finansowym Programu ze środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego. Informacje te znalazły się na stronach internetowych MOPS w kolejnych latach realizacji Programu. W szczególności zawarte zostały na nich informacje o przyznaniu przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej³² dotacji w konkretnej wysokości, celu Programu, jego adresatach oraz terminie i miejscu realizacji. Zawarte zostały także informacje o dokumentach niezbędnych do przedłożenia w MOPS przez osoby ubiegające się o skorzystanie z usług opieki wytchnieniowej, wraz z możliwością elektronicznego pobrania wzorów tych dokumentów. Wskazano także numery telefonów pracowników MOPS, którzy udzielali szczegółowych informacji dotyczących Programu i skorzystania z niego. Informacje promujące Program znajdowały się także na plakatach wywieszonych w powszechnie widocznym miejscu w budynku MOPS.

Jak wyjaśniła dyrektor MOPS: *każdorazowo, po otrzymaniu wsparcia z Funduszu Solidarnościowego na realizację zadania, udzielano szczegółowych informacji*

³¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 217, ze zm.

³² Do 6 października 2020 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

w lokalnym radio na temat wysokości otrzymanych środków finansowych, jak i na temat zasad przystąpienia do Programu, wraz ze wskazaniem planowanej liczby osób/dzieci niepełnosprawnych do objęcia tą formą pomocy.

Nadto wyjaśniła, że pracownicy socjalni podczas wykonywania swoich obowiązków w terenie informowali osoby i zainteresowane rodziny o możliwościach i zasadach uczestnictwa w w/w Programie, zaś pracownicy MOPS – koordynatorzy, cyklicznie informowali pracowników innych instytucji świadczących usługi opiekuńcze na rzecz osób niepełnosprawnych o realizacji usługi opieki wytchnieniowej przez MOPS zaś opiekunki, pracownicy socjalni informowali pracowników placówek ochrony zdrowia oraz Środowiskowego Domu Kultury i Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wyjaśniła także, że wszystkie osoby, którym udzielono pomocy były informowane, że uzyskane wsparcie pochodzi z Programu.

(akta kontroli str. 53-63, 827, 846)

4. Program realizowany był do 31 grudnia każdego roku. Roczne sprawozdania z realizacji Programu za lata 2019 i 2020, przekazane zostały Wojewodzie Świętokrzyskiemu według wzorów ustalonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. W 2019 r. gmina była zobowiązana do sporządzenia i przekazania Wojewodzie sprawozdania z realizacji Programu w terminie 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadań. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru, określonego w Programie, i przekazane (dwukrotnie) 15 stycznia 2020 r.

W dniu 18 lutego 2020 r. przesłano do ŚUW skorygowane sprawozdanie za rok 2019. Jak wyjaśniła dyrektor MOPS: *Sprawozdanie z realizacji Programu za 2019 rok (...) zostało przesłane do podpisu Prezydenta, a następnie przekazane do Wojewody dnia 15 stycznia 2020 roku o godz. 10:04. Następnie, w wyniku powtórnej analizy dokumentów w Ośrodku, wyłapano pomyłkę w sprawozdaniu, dokonano korekty, wysłano do Prezydenta do podpisu i Ośrodek o godz. 13:35 wysłał poprawioną wersję do Wojewody. Błąd dotyczył rozliczenia ilości świadczonych godzin w ilości większej o 20,5 godziny, które to zostały pokryte ze środków własnych. 17 lutego 2020 r. otrzymaliśmy telefoniczną informację od opiekuna projektu z ramienia Wojewody, o potrzebie skorygowania naszego sprawozdania i wykazaniu w kol. 9,10 i 11 ilości godzin finansowanych z programu (tj. 80%). Druga korekta w/w sprawozdania została przekazana do podpisu Prezydenta 17 lutego i przesłana do Wojewody dnia 18 lutego 2020 roku.*

W ostatecznej wersji sprawozdania z dnia 18 lutego 2020 r za rok 2019 wkradł się błąd pisarski w ilości godzin. Łączna liczba zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej wyniosła 9 142,5 h (tj. o 2 h więcej niż w sprawozdaniu) x 29 zł/h = 265 132,50 zł x 80% = 212.106,00 zł. Koszty obsługi zadania pozostały na poziomie kwoty wykazanej w sprawozdaniu.

Roczne sprawozdanie gminy Ostrowiec Świętokrzyski za 2020 r (przygotowane przez MOPS) zostało przekazane Wojewodzie według ustalonego wzoru 5 stycznia 2021 r. tj. w terminie określonym w umowie. Za 2020 r. MOPS nie składał zestawień.

(akta kontroli str. 828-836, 837)

5. W okresie objętym kontrolą realizacja Programu nie była przedmiotem kontroli innych organów.

(akta kontroli str. 838-842)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek	W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek o przyznawanie świadczeń opieki społecznej w ramach Programu na podstawie decyzji administracyjnych.
Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK Kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, stycznia 2022 r.

Kontrolerzy
Roman Wilk
doradca prawny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach
p.o. Wicedyrektor
Krzysztof Wilkosz

.....
podpis

Tadeusz Mikołajewicz
doradca prawny

.....
podpis